

□ QUỲNH NGUYỄN

Tôi vốn là người được bác sĩ bảo nếu có chuối ăn thì tốt. Cách đây gần 2 tháng, mua một trái chuối già hương nhỏ mắt trăm đồng, bây giờ phải 200 đồng. Một nải "chuối xiêm bình dân" dành cho những người ít tiền trước đây có non một ngàn, nay lên hơn hai ngàn đồng. Thành ra mỗi tháng phải "nhịn" chuối nhiều ngày. Thăm nhiều gia đình quen biết, đến nhà thương thăm người bệnh, hoặc ngồi ở tiệm quán cũng nghe người ta nói đến chuyện chuối: mắc quá, ít tiền không dám ăn. Một chị bán cơm tẩm, trước đây bán cả chuối để khách hàng tráng miệng nay không bán chuối vì lý do mắc quá, khách đành chịu lạt miệng chứ không dám ăn. Bản thân chị cũng là người ưa ăn chuối mà theo chị vừa bổ, vừa nhuận trường. Chị nói: Tôi hay tin 8 công ty trong số 40 công ty nước ngoài đổ xô vào mua chuối bị lỗ vốn khiến tôi mừng. Cho họ lỗ đi để mình có chuối bán, chuối ăn! Có lẽ đây là lần đầu liên câu chuyện về trái chuối đã đi vào dư luận xã hội một cách không bình thường! Các công ty nước ngoài đổ xô vào, các đơn vị xuất khẩu trong nước nhảy cẫng tung, tranh nhau mua chuối xuất khẩu bằng cách nâng giá lên, khiến

cho ngay các công ty xuất khẩu, ở các địa phương có nhiều chuối cũng bị "phồng tay trên". Đã có một thời, người ta tranh mua tôm, mua tiêu, mua điều xuất khẩu... Lại cũng một thời người ta tranh nhau vét gạo để góp phần gây nên "con sốt gạo", bây giờ như dư luận nhận xét: con sốt chuối ở nhiệt độ đáng lưu tâm, không thể coi thường! Có tin nói rằng vì hăm lợi người ta chặt cả ruộng còn non, chưa "rụng rốn" để xuất và người ta vui miệng thêm vào câu hát "mẹ già như chuối chín cây" và một câu nữa là "chuối non cũng xuất mẹ ơi chớ buồn"! Tin ấy chả biết chính xác tới mức nào, nhưng đề nghị cơ quan quản lý kinh tế cũng nên cảnh giác đề phòng, vì nếu cứ làm thế thì trái chuối Việt Nam sẽ mất uy tín, mất thị trường như chơi! Tôi kể chuyện trên là để đi tới một đề nghị như thế này. Cái gì cũng có luật cân bằng của nó. Xuất nhập cũng không thể né tránh luật ấy. Xuất cái gì phải trừ tính lợi hại lâu dài, không thể chạy theo cái lợi trước mắt. Đánh rằng với hoàn cảnh nước ta, xuất khẩu là mũi nhọn, rất cần thiết. Tăng xuất khẩu những cái có thể xuất để nhập những thứ cần thiết cho sự sản xuất và đời sống là đúng, nhưng không thể xuất vô tội vạ, nhập vô tội vạ (nhập cả cái tằm, cái thốt bằng chất dẻo thay cho thốt me của ta, thật hết biết hết ý). Xin đề nghị Nhà nước hết sức quan tâm tới cách điều tiết có căn cứ khoa học đối với các hoạt động kinh tế, trong đó có việc xuất nhập khẩu. Riêng về xuất khẩu chuối xin đề nghị trước hết phải chấm dứt nạn tranh mua tranh bán, giảm bớt hẳn hoặc qui việc xuất chuối vào một hai "mối" nào đó thôi, không để quá nhiều như hiện nay. Cần tính toán, qui hoạch việc trồng và xuất khẩu sao cho cân bằng giữa tiêu dùng trong nước và xuất khẩu, nói cách khác là vừa có chuối xuất khẩu, vừa đủ chuối ăn cho người dân trong nước với giá phải chăng. Bữa ăn của nhiều gia đình nước ta vốn hiếm cá, thịt, nếu hiếm cả chuối nữa thì không nên. Ta có thể nhìn ăn tôm hùm, tôm càng xanh để xuất nhập khẩu, dạng có ngoại tệ mà khôi phục phát triển kinh tế, nhưng chớ để tới nỗi phải nhịn chuối! Về chuối ăn trong nước thì cứ như lâu nay cũng tạm được, còn chuối xuất khẩu phải đạt tiêu chuẩn quốc tế thì mới mong giữ được uy tín và

thị trường cho mặt hàng chuối của chúng ta. Muốn vậy phải áp dụng tiến bộ kỹ thuật vào việc trồng chuối trên qui mô lớn hoặc vừa, thu hoạch chuối vào lúc nào, bảo quản chuối như thế nào, nhất là chuối tươi càng phải chú trọng. Có thể một số khách hàng Châu Á, hoặc Châu Âu không khó tính lắm nhưng nhìn chung và lâu dài thì số đông là khó tính, nhất là các nước Châu Âu, họ khó chấp nhận những trái chuối tươi bị bầm dập hoặc ngoài vỏ có nấm. Ngay cả chuối sấy khô cũng vậy, phải thật tinh chế, thật vệ sinh, bởi vì khách hàng có đủ phương tiện để phát hiện ra những tạp chất kể cả ruồi, bọ, cát trong chuối. Tôi đã được một lần ăn một trái chuối nhập khẩu ở một nước ngoài trong một chuyến đi công tác. Trái chuối màu vàng óng, không một vết bầm, với một cái nhãn, hay gọi là cái tem cũng được tròn nhỏ xinh xắn dán trên trái chuối có ghi tên nước có chuối xuất khẩu. Ở ta có rất nhiều loại chuối. Chuối già cuội, chuối già hương, chuối xiêm, còn gọi là chuối sứ, chuối cau, chuối hột, chuối chà, chuối ban, chuối ngự, chuối tiêu... Làm sao để các loại chuối quý vừa có thể xuất khẩu vừa có thể cung cấp cho người dân trong nước, chứ không nên xuất ráo trọi, để tới nỗi đi tìm mua một nải chuối ngon về cúng ông bà cũng khó!

QN.

TỦ CHUYỆN TRÁI CHUỐI NÓI ĐẾN VIỆC ĐIỀU TIẾT XUẤT NHẬP KHẨU